

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, Olim S. Congregationis Indicis Consvltoris, &
insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurij maioris, Demvm
Episcopi Vgentini, Et A Consiliis ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1655

XVIII. De Baptismi Sacramento administrando præcipua quædam per
Parochum curanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98569)

concessa, ac proinde excludunt quamcunque sinistram turpiter recepti presumptionem, ut de eleemofyna, & oblatione est tex. in cap. placuit il. 2. & in cap. dictum, 1. q. 1. & in cap. dilectus 30. de simon. de stipendio, & sustentatione est tex. in cap. pen. 1. q. 2. & in d. cap. cum secundum, de consuetudine; est etiam text. in capit. ad Apostolicam, de simon. ubi gloss. ultim. & Abb. numer. 4. & docent citati à Bonacin. de simon. quest. 1. §. 2. vers. secunda est.

Non committitur tamen simonia accipiendo aliquid pro materia remota Sacramentorum, ut pro pane, vino, aqua, oleo, &c. Ratio est, quia non accipitur temporale pro spirituali, cum materia remota Sacramenti secundum se sit res naturalis temporalis, & pretio aestimabilis, nec valorem suum amittat ob connexionem cum spirituali, ut bene resoluit Bonacin. de simon. q. 4. §. 1. num. 2. ubi in vers. dixi, tradit temporale accipi non posse pro materia proxima, velut pro ablutione in Baptismo, pro consignatione in Confirmatione, pro speciebus consecratis in Eucharistia, pro verborum prolatione in Sacramento Pœnitentiæ, & sic de cæteris, ex ea ratione, quia in cap. baptizandis, & in c. in Ecclesia, de simon. & in aliis Iuribus 1. q. 1. habetur simoniam committi non solum vendendo Sacramenta, verum etiam vendendo actiones Sacramentorum, & sacra, ministeria, quæ in actionibus corporalibus consistunt, & subdit idem Bonacin. ibidem in vers. ex dictis, de forma Sacramentorum idem esse sentiendum quod de materia proxima.

43 Superest nunc videre quæ pœna afficiatur Parochus si Sacramenta administrare nolit, ubi obligatus est? Et primò omisiss multis, quæ tradit Grilenzon. conf. 171. pro certo constituendum est si moriatur Parochianus sine Sacramentis, graviter ac mortiferè Parochum peccare; nam reus est illius animæ, ut dicitur in cap. si Presbyter, & in cap. seq. 26. q. 6. gloss. verb. sine confessione in cap. officium, de offic. Archipr. Vgolin. de offic. Episcopi cap. 15. §. 12. num. 14. Quoad pœnam verò cum non generatim de omnibus Sacramentis, nec de singulis speciaticim cautum sit, quæ pœna inferatur nolenti Sacramenta administrare, arbitraria pœna puniendum hunc esse existimo, arg. l. 1. ff. de iure delib. & cap. de causis, de offic. deleg. resoluunt Nauarr. conf. 3. de penis, in antiq. alias conf. 5. de Paroch. in nouis, Sayr. in floribus decis. sub illo tit. de penis decis. 3. Salzed. ad Bern. in pract. cap. 55. vers. hinc procedit, Vgolin. d. §. 12. num. 14. ubi subdit arbitrariam pœnam inferri habito respectu ad negligentiam Parochi, & ad necessitatem Sacramenti, & salutem animarum; additque id locum habere in Barbosa de Parocho. Pars II.

Sacramentis necessariis, ut in Baptismo, & Pœnitentia, excipit tamen ubi quis infirmum sibi commendatum baptizare nolit: nam si sine Baptismo moriatur, deponi debet, per cap. quicumque Presbyter, de consecrat. dist. 4. Hæc pauca sufficiant dixisse de Sacramentis in genere, nunc verò de singulis in particulari infra aliquid prælibabimus. videlicet de Baptismo, Pœnitentia, Sacra Communione, Matrimonio, & Extrema unctione. Non pauci scriptum reliquerunt Parochum primam Tonsuram subditis suis conferre posse, ex quorum numero sunt Panorm. in cap. 4. de consuetud. numer. 9. Archidiac. Hugo & Innoc. in cap. nullus Episcopus, de tempor. ordinat. Sed hoc meritò repellunt Sot. in 4. dist. 25. quest. 1. art. 1. Martin. Fornar. de Ordine cap. 5. §. 2. in 5. dub. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 48. q. 2. nouissimè Philibert. Marchin. de Sacram. Ordinis tract. 1. p. 2. cap. 10. num. 3. ubi refert totius Romanæ Ecclesiæ usum testari hoc munus ad Episcopum pertinere, ego ipse de offic. & potest. Episcopi p. 2. alleg. 3. n. 16.

CAP V T XVIII.

De Baptismi Sacramento administrando præcipua quædam per Parochum curanda.

S V M M A R I V M.

- 1 Baptismi solemniter, & ex Pastoralis officio celebrandi est proprius minister Sacerdos.
- 2 Baptizans solemniter cum non sit Sacerdos illicitè baptizat, & si clericus sit, irregularitatem incurrit.
- 3 Irregularitatem incurrit, qui ministrat in Ordine sacro, quem non habet, modo scienter, serio, & ex officio ministret.
- 4 Excommunicatus Parochus maiori excommunicatione non potest solemniter baptizare, aliàs peccabit mortaliter, & fiet irregularis, imò nec in extrema necessitate; sed debet tali casu absque solemnitate baptizare.
- 5 Parocho excommunicato præferendus est laicus non excommunicatus in baptizando in extrema necessitate.
- 6 Baptismus non potest ministrari solemniter in casu necessitatis, vel extra, ab interdicto personaliter.
- 7 Baptizandus quisque est in sua, cui subest, Ecclesia, nisi peregrinus sit, vel certum non habeat domicilium.
- 8 Parochus si infirmum baptizare voluerit, & ille sine Baptismo moriatur, deponitur.

- 9 Baptizare potest solemniter alienus Parochus de expressa licentia proprii Sacerdotis.
- 10 Diaconus ex Sacerdotis proprii commissione ob rationabilem causam facta solemniter baptizat.
- 11 Sacerdos alienus si infantem alterius Parochia solemniter baptizauerit sine licentia proprii Parochi, peccat mort. sed non incurrit excommunicationem, aut irregularitatem.
- 12 Sacerdos alienus baptizans in solemnitate quando Parochus abest, nec facile haberi potest, non peccat.
- 13 Baptismalis fons decenter pro facultate loci debet esse ornatus.
- 14 Parentes ex consuetudine & precepto Ecclesie possunt ad baptizandos infantes suos ante adultam etatem obligari.
- 15 Paruuli aliorum fide, & professione sunt baptizandi.
- 16 Baptizandi sunt adulti, agrotantes, penitentes, muti, & surdi.
- 17 Baptizandi nomina Sanctorum tenere debent, non autem infidelium, aut gentilium.
- 18 Nomen malum habet sinistram suspensionem, & ex bono nomine oritur bona presumptio.
- 19 Nomen honestum habere, premium est non modicum.
- 20 Auctor xlii. etatis sue annum dum hac scribebat, ingreditur.
- 21 Patrimos designare ad parentes spectat, ipsis vero non designantibus ad Parochum pertinet.
- 22 Patrimos unus, vel ad summum duo, unus scilicet vir, unaque femina adhibendi sunt.
- 23 Dispensare non potest Episcopus, ut duo viri, vel dua femina simul suscipiant.
- 24 Procurator unus, qui sit viri, & alter procurator mulieris, baptizatum de sacro fonte suscipere possunt.
- 25 Cognatio spiritualis contrahitur a mittente, non vero a procuratore.
- 26 Patrimos plures adhibens Parochus, peccat mortaliter, sed cum omnibus contrahitur cognatio.
- 27 Patrimos in Baptismo esse non potest, qui nondum fuit baptizatus, nec inde aliquam contrahit cognationem.
- 28 Patrimos in Baptismo esse possunt pueri cuiusque etatis, modo habeant usum rationis.
- 29 Patrimos possunt esse minores baptizato.
- 30 Patrimos in Baptismo qui esse non possint, referuntur.
- 31 Abbates, Monachi, aut Religiosi saltem claustrales Patrimos esse non possunt.
- 32 Religiosi ad Episcopalem dignitatem euecti possunt esse Patrimos in Baptismo.
- 33 Cognatio spiritualis contrahitur inter baptizantem, & baptizatum, eiusque patrem, & matrem, & Matrimonium inter ipsos omnino prohibetur.
- 34 Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet Patrimos, neque a viro contracta transfunditur in uxorem, vel e contra.
- 35 Cognationem contrahunt etiam omnes in necessitate baptizantes, quamuis sit pater, in tantum ut prius iure petendi debitum a sua coniuge, nisi quando alius non reperiretur, qui possit infantem baptizare.
- 36 Patrimos quod onus subeant pro docendis illis, quos in Baptismo susceperunt, ostenditur.
- 37 Parochus infantem in periculo mortis iam baptizatum nequaquam iterum baptizabit, alioquin in irregularitatem incidet, sed ceremonias ab Ecclesia fieri consuetas explebit.
- 38 Baptismalis fons ex qua materia, & qualiter fabricandus, ostenditur.
- 39 Baptismus seclusa necessitate non est conferendus in aulis, vel cameris, aut aliis priuatis Domibus, sed dumtaxat in Ecclesiis, nisi Regum, vel Principum filij extiterint, qui sint baptizandi.
- 40 Clem. vnic. de Baptismo loquitur de magnis Dominis, & ideo non comprehendit Ducem Venetiarum, & Genuensem, sed Duces Regales.
- 41 Baptismus administrari potest in Ecclesia interdicta.
- 42 Interdicti tempore administrari potest Baptismus non solum paruulis, sed etiam adultis cum solemnitate Vnctionis, Catechismi, & Exorcismi.
- 43 Baptismi materia remota est aqua simplex, seu elementaris.
- 44 Baptismi materia propinqua est ablutio per aquam, qua scilicet successiuo contactu contingit corpus.
- 45 Aqua minima gutta non sufficit ad baptizandum, sed opus est tanta quantitate, ut eius infusio corpus hominis, vel principalis eius pars moraliter abluatur dicatur.
- 46 Baptismus non est validus si aqua contingat tantummodo vestes, aut pilcum, aut aliquid aliud extra carnes.
- 47 Baptismus fieri potest tribus modis, videlicet immersione, vel infusione, vel aspersione.
- 48 Baptismi ad valorem nihil interest utrum fiat per aquae effusionem, an vero corporis immersionem unam, vel trinam, dummodo licite fiat.
- 49 Forma baptismi in Occidentalibus Ecclesiis qua ostenditur.
- 50 Persona qua baptizatur exprimenda est in Baptismo.
- 51 Persona baptizans non est necessarium ut in forma directe significetur, seu exprimat, sicut necessarium est exprimi persona qua baptizatur, sed sufficit indirecte.
- 52 Actio, qua exercetur circa eum, qui baptizatur, exprimenda est, siue per verbum Baptizo, siue per verbum Abluo, siue per verbum Mergo, & simile.
- 53 In Baptismo exprimenda sunt tres persone Sanctissimae Trinitatis.

- 54 Baptizat inualidè qui utitur hac forma: Ego te baptizo in nomine Christi.
- 55 Cap. à quodam Iudæo, de consec. dist. 4. & num. 55. declaratur.
- 56 Baptismus valet sub hac forma celebratus: Ego te baptizo in nomine Patris, in nomine Filij, & in nomine Spiritus sancti.
- 57 Baptismus valet quamvis in eius forma relinquatur particula, in. Item licet relinquatur particula, &, ut n. 58.
- 59 Parochus in forma Baptismi relinquens partilas in, vel &, sine scandalo, & contemptu, & sine falsitate significationis, peccat tantum venialiter.

MINISTER Baptismi solemniter, & ex Pastoralis officio celebrandi est proprius Sacerdos. Cum enim Sacerdotes omnes vi consecrationis suæ accipiant potestatem in corpus Christi verum, quia illud conficere possunt; consequenter etiam idonei fiunt, quibus ordinaria potestas conferatur in corpus Christi mysticum, fideles scilicet colligendo per Baptismum, spiritualiter pascendo, per verbi Dei prædicationem, & à peccatis absolviendo, adeoque ipsos disponendo ut etiam ad excellentissimum Eucharistiae Sacramentum accipiendum idonei reddantur. Cum verò officium pascendi, seu cura animarum proximè non proveniat ex ordinatione, sed sit potestas iurisdictionis ab Ecclesia, siue Prælato Ecclesiastico collata, ideò Sacerdotes, qui eam non habent, tale officium exercere non possunt. Hinc est quòd officium baptizandi, sicut & prædicandi, à peccatis absolvendi, aliisque Sacramentis pascendi, per se primò conveniat Episcopis, seu primis Sacerdotibus, Romano quidem respectu totius Orbis, aliis verò respectu suæ diocesis; at verò inferioribus Sacerdotibus, seu Presbyteris per communicationem Episcoporum, at non omnibus sacerdotibus indistinctè, sed illis, qui Parochi fuerint, in suis Parochiis: & ideò sic docent Bonacin. de Sacrament. disput. 2. q. 2. puncto 2. ex n. 2. Machado in su perſetto Confessory Cura de Almas lib. 3. p. 1. trat. 2. docum. 5. n. 1. & latius lib. 4. p. 2. trat. 2. docum. 9. Paulus Layman in Theolog. moral. lib. 5. tract. 2. c. 7. n. 2. ubi in fine ex hoc infert graviter peccare parentes si prolem suam Parocho alieno absque proprij licentia baptizandum offerant.

- 2 Vnde fit eum, qui solemniter baptizat, cum non sit Sacerdos, illicitè baptizare, vsurpat enim sibi alienum officium, ac proinde, si clericus sit, irregularitatem incurrit; ita Trullench in praxi resol. Sacrament. lib. 2. cap. 1. dub. 5. n. 3. Nau. in man. c. 22. n. 7. Sayr. de censuris lib. 7. c. 10. n. 4. Bonacin. de censur. disput. 7. Barbosa de Parocho. Pars I.

q. 3. puncto 6. num. 5. Vgolin. de officio Episcopi c. 15. §. 6. n. 6. ubi loquitur de Diacono solemniter baptizante si id faciat ut Sacerdos, sed si ut Diaconus bona fide fecit, existimans se id posse, credit non incurrere irregularitatem, quod in foro animæ, post Nau. conf. 70. ad fin. de sent. excomm. verum dicit Ioan. Valer. de differ. inter utrumque forum, verb. irregularitas, differ. 3. illam enim contrahit qui ministrat in Ordine sacro, quem non habet, modo scienter, & seriò & ex officio ministrat. cap. 1. & 2. de cleric. non ordin. min. Vgolin. de irregular. cap. 37. Suar. to. 5. de censur. disp. 11 sect. 3. n. 22. Sayr. d. cap. 10. num. 1.

Excommunicatus Parochus maiori excommunicatione non potest solemniter Sacramentum Baptismi ministrare, aliàs peccabit mortaliter, & fiet irregularis, imò nec in extrema necessitate, sed debet tali casu absque solemnitate illud administrare. Ita S. Thom. in 4. distinct. 5. q. 2. artic. 2. questunc. 5. Sor. in 4. dist. 1. q. 5. art. 6. Card. Tolet. in instr. Sacerd. lib. 2. cap. 20. n. 7. quod intelligitur si non sit alius, qui baptizet; nam si adesset laicus non excommunicatus, esset preferendus Sacerdoti excommunicato; quia tunc non est necessitas, cum possit tale Sacramentum conferri à laico: ita Sylvest. in Sum. verb. Baptismus 3. n. 1. Nauar. in man. c. 22. n. 7. & hoc est probabile, licet aliter sentiat Sayr. lib. 2. de censur. c. 2. num. 17. Nec etiam potest ministrari solemniter in casu necessitatis, vel extra, ab interdicto personaliter, ut resoluit idem Sayr. lib. 5. de censur. cap. 7. n. 5. cum satis sit illud ministrare sine solemnitate ad satisfaciendum necessitati, quamvis contrarium probabile censet Suar. tom. 5. disp. 33. sect. 1. n. 5.

Quisque igitur in sua, cui subest, Ecclesia est baptizandus, quia vnus Sacerdos alterius Parochiæ terminos, plebem, & ius non valet vsurpare, cap. placuit, 7. q. 1. cap. sicut, 9. q. 2. cap. 1. c. nullus, cap. Episcopum, cap. Episcopi, cap. non inuitati, 13. q. 1. cap. nullus 3. de Paroch. nisi consuetudine sit obtentum, ut infantes possint baptizari à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis, quia illa seruanda erit, dummodo id fiat de licentia Ordinarij, & sine præiudicio iurium, & emolumentorum Parochi, ut censuit S. Congreg. Rit. in Oriolen. 16. Decembris 1605. vel nisi baptizandus peregrinetur, aut certum non habeat domicilium, hoc enim casu in ea Ecclesia, quam elegerit, baptizari poterit, cap. nec numerus, in princ. vers. aut in electa, 10. q. 3. Et si quicumque Presbyter si in provincia propria, vel in alia, vel ubicunque inuentus fuerit, commendatum sibi infirmum baptizare noluerit, vel pro intentione itineris, vel de alia aliqua excusatione, & si sine Baptismo moriatur infirmus, deponitur, c. quicumque, de cons. dist. 4. Salzed.

M 3, ad

ad Bernard. *in pract. cap. 55. vers. hinc procedit*,
Vgolin. *de officio Episcopi cap. 15. §. 12. n. 14.*

De licentia tamen proprii Sacerdotis expressa, aut rationabiliter præsumpta, alienus solemniter baptizare potest, *cap. interdicimus, 16. q. 1. Ludou. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 43. art. 1. in princ.* vbi etiam quod in casu necessitatis, vel de licentia Ordinarij non est prohibitum Religiosis baptizare, Vgolin. *d. c. 15. §. 6. n. 7. Paul. Layman. in Theol. morali lib. 5. tractat. 2. capit. 7. n. 1. in fine*, Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 4. quest. 1. numer. 2.*
Imò † ex Sacerdotis proprii commissione ob rationabilem causam facta, etiam Diaconi solemniter baptizant, *cap. Diuinos, 93. dist. Sor. in 4. distinct. 4. quest. unic. artic. 1. Valq. disp. 147. cap. 4. Bonacin. de censur. disp. 7. quest. 3. punct. 6. num. 5. & de Sacram. disp. 2. q. 2. punct. 5. num. 3. Machado d. docum. 5. num. 2. & d. docum. 9. n. 2. Paul. Layman d. cap. 7. numer. 3.* vbi subdit notandum discrimen inter Diaconum, & Presbyterum, quod attinet ad potestatem baptizandi. Hæc enim iure ordinario Presbytero conferri potest, vt ipsi tanquam ex proprio Pastoralis officio competat, Diacono autem extraordinariè tantum ob aliquam incidentem causam à Sacerdote proprio delegari; putà si is propter baptizandorum multitudinem, grauem infirmitatem, vel excommunicationis censuram, Baptismum petentibus neque per se, neque per substitutum Sacerdotem satisfacere possit.

At verò si alienus Sacerdos infantem alterius Parochiæ solemniter baptizauerit sine licentia proprii Parochi, licet peccet mortaliter, cum vsurpet sibi iurisdictionem, & minus alterius; quia pascere animas, quod maximè fit verbo, & Sacramentis, pertinet ad Pastores; nullam tamen incurrit excommunicationem, vel irregularitatem, cum hæc poena nullibi reperiatur expressa, me citato in hoc loco Machado *d. lib. 4. p. 2. tractat. 2. docum. 9. num. 4.* † Si verò baptizet in necessitate, quando Parochus abest, nec facile haberi potest, non peccat; quia quilibet Sacerdos est per se institutus minister ad hoc Sacramentum, & habet potestatem illud administrandi, vt per Emman. Sà *in aphorismis verb. Baptismus num. 7. Valent. tom. 4. disp. 4. q. 2. punct. 1. prope fin. Bonac. de Sacram. disp. 2. question. 2. punct. 5. n. 10. Miranda d. art. 1.*

Vocatus Parochus, Sacerdos, vel alius de eius licentia, vt supra, ad hoc Sacramentum administrandum, statim & sine alia cunctatione ad Ecclesiam se se conferre debebit, vbi fons Baptismalis decenter pro facultate loci debet esse ornatus, & desuper cautè oclusus, habens intus aquam mundam, & sufficientem, vt aduertit Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. n. 25. vers. fontis*; indutusque super-

pelliceo, & stola violacea ad Ecclesiæ ianuam consistat, vbi ante omnia ab illis, qui infantem ad Baptismum deferunt, quæret de nomine infanti imponendo, qui sint patrini, an infans domi ob casum aliquem fuerit baptizatus, vide Castal. *in praxi cerem. lib. 2. sect. 14. cap. 3.*

Sed aduertat quod extra casum necessitatis, stando solum iure diuino, non videntur obligari parentes ad baptizandos filios tempore infantia, quod videtur olim fuisse in consuetudine aliquibus in locis; at verò ex consuetudine Ecclesiæ, & præcepto eius rectè possunt parentes ad baptizandos infantes suos ante adultam ætatem obligari, cum res sit iusta, & bono communi expediens, & ipsi subditi iurisdictioni Ecclesiæ, vnde seclusa magna causa non potest hæc consuetudo violari: ita Suar. *tom. 3. de Sacram. quest. 71. disp. 31. sect. 1. vers. tertio.* quem refert, & sequitur Illustriss. D. meus Roderic. à Cunha *in comment. ad cap. baptizari 3. n. 2. dist. 5.* Facit etiam *constit. 23. Eugenij IV. incip. Cantate, pridie Nonas February 1441.* quæ admonet Baptismum non esse differendum in pueris ob periculum mortis, sed quamprimum commode fieri potest conferri debet, quia eripit à diaboli potestate, & filios Dei facit adoptiuos, cuius constitutionis memini *in collect. Bullarij verb. Baptismus 1.* optimè Ludou. de sancto Ioanne Euangelista *tract. de administ. Sacram. art. 2. de Baptismo, num. 1.* ibi, *En el bautizar la criatura es lo mejor guardar la costumbre de la tierra donde esta con tal que non passe de doze dias, porque hasta entonces se puede dilatar sin pecado, &c.* & ibi, *La costumbre ordinaria de España es a los ocho dias, &c.* † paruuli igitur parentum fide, & professione sunt baptizandi, *capit. 1. §. fin. dist. capit. baptizari, distinct. 5. capit. illud 6. cap. filius Dei, cap. paruuli etiam, cum aliis, de consec. dist. 4.* Item & adulti *d. cap. 1. §. fin. d. cap. baptizari, cap. 1. §. Sacramentum, de sum. Trinit.* † Et ægrotantes, qui si pro se respondere non possunt, aliorum suæ voluntatis testimonio sunt baptizandi, quod idem & de poenitentibus est dicendum, *cap. ægrotantes, d. capit. paruuli, de consec. dist. 4.* Item de mutis, & surdis, *d. cap. paruuli.* Dormientes autem, atque inuiti, seu amentes quando suscipiant characterem Baptismi, & quando non, & quando sint baptizandi, vel non; habetur *in cap. maiores 3. §. item quaritur, de Baptismo.*

Quod ad baptizandi nomen attinet, illud est animaduertendum, quod sicut Christiani à Christo dicuntur, ita equum censetur, vt ipsi à Christi militibus, qui sancti fuerunt, nomina sua ducant, non autem ab infidelibus, aut Gentilibus, qui Christum non agnouerunt, nec ab aliis etiam denominationibus,

18 tionibus quæ cum Religione non sunt coniunctæ, vel turpia significant, quia þ malum nomen habet sinistram suspicionem, & ex bono nomine oritur bona præsumptio, vt notant Doctores in cap. 1. de deposito, Mathefil. sing. 75. Annibal. in rub. ff. soluto matrim. n. 222. Iaf. in l. cunctos. populos. lect. 2. num. 25. C. de summa Trinit. Felin. in proem. Decretal. num. 30. Chaffan. in consuetud. Burgund. fol. 66. num. 53. & in catal. gloriæ mundi par. 11. consid. 23. Guilhelm. in cap. Rainutius, de testam. verb. Rainutius, à num. 45. Gerard. sing. 75. Mandos. conf. 76. ex num. 1. Fusc. lit. N. sing. 14. Anton. Scap. de iure non scripto lib. 5. cap. 105. ex num. 6. Anton. de Sola in Constit. Ducatus Sabaudia in proem. glos. 1. n. 3. Viui. tom. 1. commun. opin. lib. 9. tit. 18. n. 2. pag. 513. vbi in vers. alium etiam, colligit ex d. c. 1. quod si quis deponeret res suas penes turpe nomen habentem, & eas perderet, sibi imputandum foret, qui illi confidere ausus sit, Cened. ad Decret. collect. 24. num. 3. Menoch. de præsum. lib. 1. præf. 89. n. 131. Malcard. de probat. concl. 831. num. 22. Farin. in praxi crimin. par. 6. quæst. 176. n. 91. cum seqq.

19 Vnde dicitur þ premium esse non modicum, bonum & honestum nomen hebere; quia à nomine, & cognomine multoties sumitur, & permissa est argumentatio, vt latè explicat Abb. in proem. Decretal. in verb. Gregory. num. 7. Et hinc Salicet. in lib. 1. in princ. C. de sum. Trinit. per eum text. exhortatur parentes vt pulchra nomina, & honesta liberis imponant, quia secundum illum turpia quodammodo præferunt infamiam.

20 Ideo iuxta Sacrorum Canonum, & Conciliorum præscriptum Parochus, si nomen baptizandi non esse Sancti alicuius animaduertat, moneat placidè illum deferentes, vt dimisso eo aliud nomen inquirent, & pronuntient quod Sancti, vel Sanctæ alicuius sit, cuius vitam pro viribus imitari conetur, & cuius intercessione in Cœlis apud Deum vti possit, cùm benè norint quot, quantisque periculis, calamitatibus humana vita sit obnoxia, quantumque indigeamus assiduo Sanctorum patrocinio. Ad Sanctum igitur Ecclesiæ Doctorem Augustinum in necessitatibus meis occurrere vt ad singularem protectorem sum solitus, & nunquam mihi in illis defuturum confido, cuius hoc ipso die festum celebratur, quique mihi vitæ initium fuit, & xlii. annis expletis xlii. ætatis ingrediar hoc præfenti anno 1631. Deo Opt. Max. vitæ, & omnium bonorum Auctori, eiusque Matri beatissimæ Virgini Mariæ, & ipsis Sanctis Cœlitibus cunctis laus, honor, gratiarum actio, & iubilatio in sæcula sæculorum.

21 Quod autem spectat ad Patrinos, animaduertat Parochus an parentes eos designauerint; quia ad illos hoc pertinet, ipsis ve-

rò non designantibus ad eum tunc spectabit, vt notant Posseuin. d. tract. de officio Curati cap. 6. n. 33. Bonac. de Matrim. q. 3. puncto 5. §. 2. n. 27.

At de susceptorum numero institutum fuit, vt vnus tantum esset, Leo I. in cap. non plures, de consecr. dist. 4. & in cap. vlt. de cognat. spirit. lib. 6. Sed Concil. Trident. sess. 24. de reformat. Matrim. cap. 2. vnum tantum iuxta præfca Canonum statuta adhiberi patrinum voluit, vel ad summum duos, scilicet vnum virum, vnâqueque fœminam, refert Posseuin. d. cap. 6. n. 33.

23 Nec Episcopus potest dispensare, vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant, cùm super Conciliari constitutione dispensandi potestatem non habeat. Ita decisum referunt à Sacra Congreg. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Baptismus §. 4. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 57. num. 7. Rebello de obligat. Instit. p. 2. in appendice ad lib. 4. n. 89. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 31. n. 154. Bonac. d. §. 2. n. 33. Paul. Laym. in Theolog. morali lib. 5. tract. 2. cap. 9. n. 4. Armend. in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de Matrim. in declar. n. 75. vbi n. 80. pariter decisum refert quod þ vnus procurator, qui sit viri, & alter, qui sit procurator mulieris, baptizatum de sacro fôte suscipere possunt, sed non duo viri, nec duæ mulieres, vnusquisque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, vel mulier loco viri: quod etiam tradunt Posseu. d. n. 33. & Rebello citato loco num. 90.

25 Et hoc casu cognatio contrahitur à mittente, nõ verò à procuratore, vt resoluunt per me citati de offic. & potest. Episcopi. p. 2. alleg. 30. n. 50. & celsuit S. cõg. Cõc. in Tudertina 16. Martij 1630.

26 Si quis verò adhiberet plures Patrinos, peccaret mortaliter, quia præceptum Ecclesiæ in re magni momenti violatur, ex cuius transgressione multiplicantur cognationes sufficientes ad dirimendum Matrimonium; ita Fr. Emman. in sum. par. 1. c. 226. num. 1. Vega etiam in sum. par. 1. cap. 33. casu 39. Bonac. d. §. 2. num. 31. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 15. l. 1. de Matrim. in declar. num. 84. quicquid dicat Sanch. d. lib. 7. disp. 57. num. 6. cum omnibus tamen cognatio contraheretur; quia licet actus contra legem factus regulariter non valeat, l. non dubium, C. de legib. excipitur tamen vbi lex actum non tollit, & pœnam extrinsecam addit, quæ potest cum actus valore consistere, & valor actus nõ respicit fauorẽ eius, cuius causa pœna imponitur, vt dicit Bart. communiter receptus in l. Prætor ait, n. 3. ff. de noui oper. nunciat. & ita est in nostro casu, non tollit enim actũ, sed ponit pœnam Parocho admittenti plures duobus, & valor actus nõ pertinet ad fauorem Parochi; sed suscepti. Quare sic resoluunt. Nauar. conf. 4. in antiq. alias cõf. 7. in nouis, de cognat. spiritu. Vgolin. de potest.

M 4 Episc.

Episc. cap. 25. §. 1. n. 5. Sayr. in floribus decis. sub d. tit. de cognat. spirit. decis. 4. & dicitur decisum Armendar. loco proxime citato.

27 Attendat quoque Parochus an Patrini ut supra designati, & qui hoc onus susceperunt accesserunt, admitti possint, hoc est, an sint baptizati; quia alias si non baptizatus teneat, inualidè facit, hoc est nulla inde contrahitur cognatio; quia sicut ad carnalem cognationem inter aliquos desideratur processio utriusque ab eodem stipite secundum carnalem propagationem, ita ad spirituales exigitur processio utriusque ab eodem stipite, nempe Christo secundum spirituales regenerationem, mediante visibili Sacramento Baptismi, *cap. in Baptismate, de consec. dist. 4. Sanch. d. lib. 7. disp. 70. à n. 7. Rebello de obligat. Instit. p. 2. lib. 3. q. 6. n. 6. & 7. Basil. Pont. de impedimentis matrim. c. 24. §. 1. vers. illud tamen. Bonac. d. §. 2. n. 19. Anton. Fernandez in examine Theol. mor. p. 3. c. 11. §. 9. n. 4. Paul. Laym. d. c. 9. n. 2. vers. altera, & plures citati per me allegat. 30. n. 34.*

28 Nec oportet ut hi Patrini sint maiores, quia pueri cuiuscunque ætatis possunt esse susceptores legitimi, modò habeant usum rationis, *Sanch. dicto lib. 7. disput. 61. n. 4. Sayr. in floribus decis. tit. de cognatione spirit. decis. 1. Nauar. cons. 1. alias 2. in nouis, eodem tit. Possuin. dicto cap. 6. n. 29. Bonac. dicto §. 2. n. 17.*

29 Nec refert an sint minores baptizato, quia nullo iure statuitur, aut requiritur ut sint maiores, *Petr. de Ledesma in Sum. par. 1. tract. de sacram. Matrimon. cap. 17. concl. 7. dub. 2. Nauar. cons. 3. alias 4. de cognat. spirit. Sayr. in floribus decis. sub eodem tit. decis. 3. non enim patrinus, aut matrina personam patris, vel matris gerit (quasi hac ratione, ut quidam falsò putant, necesse sit ut patrinus tot annis baptizato maior sit, quòd possit esse pater eius naturalis) sed baptizans tantum patris personam gerit, & aqua matris; patrinus autem solum se fideiussorem constituit, *cap. vos ante, de consec. dist. 4. qualis potest esse, qui est minor ætate.**

30 Perpendat etiam Parochus an designati huiusmodi sint Catholici, an sanæ mentis, an bonæ famæ, an eodem anno in Paschate confessi fuerint, & Sanctissimam Eucharistiam sumperint, an Doctrinam Christianam sciant, itémque excommunicatos, interdictos, facinorosos & criminosos ab infantis susceptione arcebit. Ita Paul. Laym. d. cap. 9. §. 2. vers. præterea, ubi tamen addit hæc genera personarum validè patrini munus obire posse, sed non licitè. Item mutus homo, & muta mulier prohibentur esse patrini, *cap. parvuli, de consecrat. dist. 4. Anchar. in rub. de cognat. spirit. lib. 6. num. 4. Anton. Fernandez d. part. 3. cap. 1. num. 4. infine, & addit Basil. Pont. d. §. 1. vers. exclusi, in Concil. Parisien. lib. 1. cap. 34. pœnitentes publicos, donec peracta*

pœnitentia reconcilientur, repulsos esse à susceptione.

Aduertat demum ne ij susceptores sint Abbates, Monachi, aut Religiosi saltem claustrales, quia prohibitum est eos in Baptismo patrinos adhiberi, *cap. non licet Abbati, de consecrat. dist. 4. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 58. art. 3. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 60. n. 21. Possuin. d. cap. 6. n. 27. vers. secundo, Galet, in Margarita casu cons. verb. Religiosus, pag. 225. Galgan. de iure Ecclesiast. lib. 3. tit. 8. num. 25. & 26. Rebello de obligat. instit. p. 2. lib. 3. q. 6. n. 10. Valer. Reginald. in praxi foriparit. lib. 31. num. 157. vers. quarto, Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q. 43. art. 1. in concl. propè med. Bonac. d. §. n. 23. Basil. Pont. d. §. 1. vers. exclusi. Paul. Laym. d. c. 9. n. 3. in princip. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 2. disp. 4. q. 2. † nisi huiusmodi Religiosi ad Episcopalem dignitatem promoucantur, exemplo Gregorij, qui ex Religione promotus in Cardinalem; factus est Mauritiij Imperatoris compater, ut referunt Gregor. Lop. l. 65. verbo maior al. tit. 5. par. 1. Fr. Emman. d. art. 3. plures, quos refert, & sequitur Sanch. in præcepta Decal. tom. 2. lib. 6. c. 6. n. 24.*

Postquam patrinus, seu matrinus defectibus, qui illos iuxta sacros Canones inhabiles reddunt, carere, eosque idoneos esse ad tenendum illum, qui batizandus est, cognouerit Parochus, eos, de his, quæ sequuntur, admonet: primò affinitatem, seu cognationem spirituales in illa sacra regeneratione contrahi inter ipsos, & baptizatum, eiusque patrem, & matrem, atque idcirco matrimonium inter ipsos omnino prohiberi, ut statuit Concil. Trid. sess. 24. de reform. Matrim. cap. 2. & resoluunt citati per me d. p. 2. alleg. 30. ex n. 53. vbi n. 55. & 6.

Hinc colligo cognationem spirituales non contrahi inter ipsosmet patrinus, neque à viro contractam transfundi in vxorem, vel è contra: aduertit tamen Paul. Laym. d. tract. 5. cap. 9. n. 3. vers. quarto, minus decens esse ut duo coniuges simul alienam prolem suscipiant, quamuis id consuetudine cohonestari possit. † Quam quidem cognationem contrahunt etiam omnes in necessitate baptizantes, quamuis sit pater, in tantum ut priuatur iure petendi debitum à sua coniuge, nisi quando alius non reperitur, qui possit infantem baptizare, latè sanctarel. var. resol. q. 72. à princ.

Deinde doceat breuiter onus, cui se subiiciunt, grauissimum esse, nempe ut sint perpetui fideiussores illorum, quos suscipiunt, spondeantque pro ipsis Deo, illos nec à fide, nec à lege viuendo declinatos; quare sciant se teneri ad ipsos in viam Domini dirigendos, & orationem Dominicam, salutationem Angelicam. Symbolum Apostolorum, aliaque ad Christianam doctrinam pertinentia eosdem edocendos,

edocendos, prout declarat S. Thom. 3. p. q. 67. art. 4. in corpore. Tum moneat Parochus eosdem patrilinos, ut depositis armis, & matrilinas, aliasque mulieres, ut velato sint capite, atque humili deuotione profana omnia excludant, & genuflexi debitam erga hoc Sacramentum reuerentiam testentur.

37 Quærere insuper debet Parochus, & scire an casu aliquo ita postulante necessitate infans domi baptizatus fuerit? Quod si cum baptizatum esse comperiat, quærat adhuc à quo sit baptizatus, tum qua materia, & qua forma, & an ea omnia peracta sint, quæ in hoc Sacramento in casu periculi mortis extra Ecclesiam administrando requiruntur, & quæ hic inferius breuiter adnotantur: si verò Parochus in periculo mortis Sacramentum rite perfectum, & baptizatum infantem esse viderit, nequaquam iterum baptizabit, alioquin in irregularitatem incideret; sed alias solennitates, & cæremonias ab Ecclesia fieri consuetas explebit. Et si puer ante integram natiuitatem baptizatus fuerit ob periculum mortis, perpendat eo casu ante totalem egressum baptismi posse in capite, manu, vel pede iam emisso, ita Suar. tom. 3. de Sacram. in 3. p. quæst. 68. disp. 25. art. 11. quem refert, & sequitur Illustrissim. Dom. meus Roderic. à Cunha in commentar. ad cap. baptizari 3. num. 1. distinct. 5.

38 Ad Baptismi Sacramentum rite obeundum debet Parochus nonnulla parata tenere, & sedulo efficere ne vnquam in eis habendis defectus aliquis notari possit. Primum fontem habere debet in quo aqua ad Baptismum conferendum in vase aliquo nitido contineatur, non ex ligneo, imbibetur enim aqua ab ipso, non ex aurichalco, ne ærugine tegatur, sed ex lapide marmoreo, vbi facilius aqua conseruatur, & hic fons erit constitutus in loco Ecclesiæ commodo & occulto clauibus, ne homines aquam sumant ad superstitiones faciendas. Secundò vasculum, quo aqua fundatur super caput baptizandi: tertio alia duo vasa saltem ex stanno, in quorum altero Chrisma, in altero oleum Catechumenorum, contineatur. Hæc omnia nitida, atque expurgata semper erunt, aquaque Baptismi in singulos annos renouabitur benedictionibus solemnibus adhibitis, nec non oleo, ac Chrismate mixtis; & fient hæc in die Sabbati Sancti, & Pentecostes, ut habetur in Missali Romano. Vide Vgolin. de offic. Episcopi c. 16. §. 5. n. 1. Berti Lucens. in praxi crim. Regular. tract. 4. cap. 34. in fin. vers. fontis baptismalis. De libro autem baptizandorum, quem Parochus tenere debet, diximus sup. hoc tract. cap. 7. num. 2. Catechumenorum oleum adhibet Parochus dum Baptismum admi-

nistrat, inungitur enim ab eo baptizandus in pectore, & inter scapulas, ut dicitur in cap. 7. de sacra Vult. §. quia verò Christus, vbi etiam quamobrem id fiat, declaratur, & in cap. de inde, de consec. dist. 4. Secundò, dum consecratur aqua Baptismi in Sabbato Sancto Paschæ, & Pentecostes, ut supra dixi; infunditur enim in aquam Baptismi prout habetur in Missali Romano. Oleum autem infirmorum adhibetur vbi administratur Sacramentum Extremæ unctionis, sicut dicitur in d. cap. vnic. vers. de prima, & infra suo loco ostendemus.

Præter supradicta, quæ à Parocho diligenter curanda sunt, alia veniunt notanda, quæ ad hoc Sacramentum rite, & rectè conferendum scire oportet, & præcipue an extra Ecclesiam aliquando illud administrare liceat, & qua materia & forma.

Circa primum secluso imminenti aliquo mortis periculo, quo infans extra Ecclesiam domi, vbi nascitur, aut alibi baptizari debeat, idè Baptismum non esse conferendum in Aulis, vel Cameris, aut aliis priuatis domibus, sed dumtaxat in Ecclesiis, in quibus sunt ad hoc fontes specialiter deputati, nisi Regum, vel Principum, quibus valet in hoc casu deferri, liberi extiterint, aut talis necessitas emerferit, ob quam nequeat ad Ecclesiam absque periculo propter hoc accessus haberi, sicut probat tex. in Clem. unica. de Baptismo. vbi Vitalin. num. 43. intelligit per tex. illum loqui de magnis Dominis, Vgolin. de officio, & potest. Episcopi lib. 1. c. 15. §. 6. num. 2. Et idè non comprehendere Ducem Venetiarum, & Genuensem, sed Duces Regales, infert idem Vitalin. vbi proximè, & Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 427. in princip. tenet Principes Regni Neapolitani includi sub dispositione illius textus.

Quid autem faciendum vbi Ecclesia Parochialis fuerit interdicta, videtur indagandum; sed omittis pluribus ego puto etiam tunc in ea Baptismum administrari posse, nec teneri Parochum aliam Ecclesiam, vel Parochiam vicinam non interdictam adire, ut ibi Sacramentum Baptismi administret; quia in cap. quoniam, de sentent. excom. lib. 6. permittitur simpliciter Baptismus absque vlla restitutione. Ita Syluest. verb. interdictum §. 9. 7. n. 9. Henric. in sum. lib. 13. cap. 45. §. 3. Zambran. d. c. 1. dub. 13. Suar. tom. 5. de censur. disp. 33. sect. 1. Bonacin. in simili tract. disput. 5. punct. 2. §. 1. num. 3. Squillante de obligat. cleric. p. 5. n. 37.

Et quamuis de Iure Decretalium in cap. non est vobis, de sponsal. & in cap. responso, de sent. excom. licitum tantum esset tempore interdicti administrare Sacramentum Baptismi paruulis, quo nomine videatur denegari adultis,

dultis, in quibus tanta non cernitur necessitas: postea nouiori iure *Sexti* etiam adultis administrari posse expressè decidit text. in d. cap. *quoniam*, ex ratione, quam insinuat, propter moræ periculum; addit etiam posse Baptismum administrari cum solemnitate Vnctionis, & consequenter catechismi, & exorcismi. Ita Vgolin. de censur. tab. 5. cap. 7. §. 4. num. 1. & 2. Suar. d. sect. 1. num. 3. Valer. Reginal. in praxi fori penit. lib. 3. tract. 3. num. 23. Sayr. de censur. lib. 5. cap. 7. num. 3. Bonacin. d. §. 1. à num. 1. qui ferè omnes resoluunt fontem benedici, & susceptores, seu patrinus posse adhiberi ex regula, concessio vno, conceduntur omnia necessaria ad illud vnum, de qua in l. ad rem mobilem. ff. de procurat. & in cap. praterea de officio deleg.

Baptismi reiteratio omni iure prohibita est, ita quod Parochus Baptismum iterans ultra sacrilegij peccatum, est communicatus, & irregularis, ac deponendus, ab officio & beneficio, cap. fin. de Baptismo, & tanquam indignus Sacerdotio deponitur. l. 1. C. ne sanctum Bapt. & sic baptizantes admonet Aloyf. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. p. 1. decis. 127. n. 7. ne quenquam baptizent sine præuia diligenti indagine si sit baptizatus puer, nec ne: vbi autem dubium extiterit, an puer erat baptizatus, poterit Parochus eum baptizare cum claus. si non es baptizatus, iuxta dispensationem tex. in cap. 2. de Bapt. ex aliis Aloyf. Ricc. de decis. 127. à num. 9. vbi etiam ait verisimilem coniecturam dubitandi esse si paruulus reperiretur expositus ad ianuam hospitalis, vel inuentus in marmore absque scriptura; si verò expositi infantes afferant secum schedulam Baptismi, vel si aliquis testis asserat fuisse baptizatos, tunc non debent, nec possunt baptizari, vt post multos resoluit Zambran. de casibus in articulo mortis cap. 1. dub. 5. vbi ait sufficere testimonium saltem vnus vetulæ benè examinatæ, certòque testificantis, dummodo sit Catholica, & non suspecta in Fide, & Religione, & n. 2. subdit, si non sit certitudo modo dicto, baptizandum esse expositum sub conditione.

43 Circa verò secundum de materia Baptismi, aduertendum est remotam materiam huius Sacramenti esse aquam simplicem, seu elementarem, vt definitum est in Concil. Florent. in decreto Eugenij Papæ, & Trid. sess. 7. de Baptismo can. 2. quamuis putei, fontis, pluuiæ, balnei, vel ex sulphure, cinere, niue, gelu, aut sale defluat, hæc enim videtur aqua naturalis, siue calida sit, siue frigida, siue tincta colore, siue densa: non sunt tamen materia Baptismi aquæ artificiales, & humores mixti, videlicet aqua rosacea, lachrymæ, saliuæ, vrina, cereuisia, & similes. Colliguntur hæc ex S. Thomæ p. 3. q. 66. art. 3.

4. Richard. in 4. dist. 3. art. 3. q. 1. vbi Durand. q. 4. Sot. q. unica. art. 3. Victor. de Baptismo num. 12. Petr. Sot. lect. 1. de Baptismo, Iacob. de Graff. in aureis decis. p. 2. lib. 1. cap. 3. num. 16. Camer. de Baptismo cap. 2. dub. 2. Fr. Emman. in sum. p. 1. tract. de Sacram. Baptismi art. 3. vers. primera conclusion, Valent. tom. 4. disp. 4. q. 1. punct. 2. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 27. num. 11. Anton. Fernandez. in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 2. §. 3. Bonacin. de Sacram. disp. 2. q. 2. punct. 3. Paul. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 1. cap. 3. ex num. 1. Ludou. à Sancto Ioanne d. artic. 2. num. 2. & 3. Machado d. tract. 2. docum. 2.

Materia autem propingua huius Sacramenti est ablutio per aquam, quæ scilicet successiuo contactu contingit corpus. Ita post multos Bonacin. d. punct. 3. ex. num. 12. Paul. Layman. d. cap. 3. num. 1. vers. assertio 2. nec sufficit quæuis minima aquæ gutta, sed opus est tanta quantitate, vt eius infusio corpus hominis, vel principalis eius pars moraliter abluatur dicatur, Valent. d. punct. 2. col. 4. vers. itaque sequitur. Suar. tom. 3. disputat. 20. sect. 2. col. antepenult. vers. quare non est probanda, Melch. Zambran. de Sacrament. in articulo mortis cap. 2. de Baptismo dub. 4. Paul. Layman. d. cap. 3. num. 1. vers. corol. 3. Bonacin. d. punct. 3. num. 18. vbi num. 20. resoluit non esse validum Baptismum si aqua contingat tantummodo vestes, aut pileum, aut aliquid aliud extra carnes.

Tribus modis potest ablutio fieri in Baptismo, videlicet immersione, vel infusione, vel asperzione; olim verò ordinarius baptizandi ritus fuit per immersionem, licet etiam per asperionem, vel effusionem aquæ interdum conferri soleret, præsertim propter necessitatem, sicut docet S. Cyprian. lib. 4. epist. 7. ad Magnum, quæ apud Iacob. Pamel. est 76. & Sanctus Thom. d. quæst. 66. art. 4. nam ad valorem Baptismi nihil interest vtrum fiat per aquæ effusionem, an verò corporis immersionem vnā, vel trinā, dummodo licitè fiat, debet tamen ex officio ministrans in hoc seruare consuetudinem suæ Ecclesiæ, itaut si baptizans administret Sacramentum Baptismi per infusionem, vel per asperionem contra ritum suæ Ecclesiæ grauius peccet; ita Sot. d. q. unica art. 8. concl. 3. & alij citati à Bonacin. d. punct. 3. num. 17. vbi subdit secus esse si hoc faciat quando nequit sustentare baptizandum, aut si baptizandus sit adultus, aut si mortis periculum imminet, tunc enim non peccat administrando Baptismum per infusionem, vel per asperionem, cum ipsum ad hoc faciendum iusta causa impellat, etiam si in eo loco receptum sit per consuetudinem, vt Baptismus per immersionem administratur.

Denique

49 Denique circa tertium de forma Baptismi est notandum in Occidentalibus Ecclesiis consuevit hanc esse, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*. Desumitur ex *Conc. Florent. in decreto Eugenij*. & ex verbis Christi apud *Matth. cap. 28. baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*, & tradunt Nauarr. in *man. cap. 2. n. 2*. Henriq. in *sum. lib. 2. c. 8. §. 1*. Iacob. de Graff. in *aureis decis. p. 2. lib. 1. cap. 3. num. 19*. Viual. in *candel. aureo, tit. de Baptismo cap. 3. num. 8. & 9*. Fernandez d. p. 3. c. 2. §. 4. Bonacin. d. *quest. 2. punct. 4. ex num. 1*. Paul. Layman. d. lib. 5. *tract. 2. cap. 4. à principio*. Machado d. lib. 3. p. 1. *trat. 2. docum. 3*. Ex qua forma

50 Primò colligitur, in ea exprimendam esse personam, quæ baptizatur, siue dicatur, *Baptizo te*, siue *baptizo hunc*, siue *baptizo Caium*, siue, *tu baptizaris à me*; ita ex cap. 1. de *Baptismo*, & ex *Conc. Florent.* colligunt Iacob. de Graff. d. cap. 3. num. 20. Suar. tom. 3. *disp. 21. sect. 2. concl. 3*. Chamerot. de *Baptismo cap. 3. dub. 3*. erit namque substantialis mutatio, seu defectus in Baptismo, si persona baptizanda neque specialiter, neque generaliter exprimitur, ut significat S. Thom. d. q. 66. art. 5. ad 4. & docent Abb. in d. c. 1. num. 7. Sot. in 4. *dist. 3. q. unica art. 5. §. ex hac ergo*, Henriq. d. lib. 2. cap. 8. §. 4. Vasquez *disp. 142. cap. 3*. Ægid. de Coninck de *Sacram. & censur. q. 66. art. 6. dub. unic. concl. 3*. Suar. tom. 3. *disp. 21. sect. 2. assert. 3*. Ratio est, quia forma verborum debet determinatè significare actum baptizandi, seu ablutio determinationem suam accipit. Et confirmatur ex eo quòd ideò in forma Baptismi persona altera à baptizante exprimi debet, ut appareat quòd ex Christi institutione inter baptizantem, & baptizatum debeat esse discretio, & nemo à se ipso baptizari possit, sicut definitur in *cap. debitum, de Baptismo*; ac proinde inferunt Doctores non valiturum Baptismum, si quis alterum abluendo dicat, *Ego te baptizo in nomine Patris, &c.* † Non ita necessarium est ut in forma directè significetur, seu exprimat persona baptizans, sicuti necessarium est exprimi personam, quæ baptizatur. Ratio est, quia forma Baptismi exprimere debet materiam propinquam, quæ est ablutio; ea autem magis determinatur à subiecto, in quo recipitur, quàm ab agente, à quo procedit; consistit enim Baptismus, ait Henriq. d. cap. 8. §. 4. in ablutione passiva. Quare ita tenent Victor. de *Sacrament. Baptismi conclus. 17*. Chamerot. de *Baptismo cap. 3. dub. 2*. & alij citati à Bonacin. d. *quest. 2. puncto 4. num. 3*. Cæterum saltem indirectè personam Ministri in forma significandam esse credo, quia implicite saltem significari debet absolutionis actum à ministeriali agente procedere, ex quo eli-

citur, quòd hac formula, *baptizet te Christus*, item, *baptizeris seruus Christi*, vel *baptizetur seruus Christi in nomine Patris*, &c. persona ministri, seu actio, quatenus à persona ministri procedit implicite significetur; ut sensus sit, baptizat, vel baptizet te Christus per me exercentem hanc sensibilem actionem in nomine, seu auctoritate Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Secundò colligitur exprimendam esse actionem, quæ exercetur circa eum, qui baptizatur, siue exprimat per verbum *baptizo*, siue per verbum *abluo*, siue per verbum *mergo*, & simile: ita Iacob de Graff. d. cap. 3. num. 21. Viuald. d. *titul. de Baptismo, c. 3. num. 10*. Vasquez *part. 3. disput. 142. cap. 2. num. 10*. Bonacin. d. *disput. 2. quest. 2. puncto 4. n. 4*.

53 Tertiò, colligitur exprimendas esse tres personas Sanctissimæ Trinitatis, idque probatur ex institutione Christi, Matth. 21. *baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*, & definiuisse videtur Pelag. Papa in *cap. si re vera, de consecr. dist. 4*. & Zacharias Papa in *cap. in Synodo, ead. dist.* tradunt S. Thom. d. q. 66. art. 6. Vasquez. d. q. 143. cap. 2. Suar. d. *disp. 21. sect. 3*. Bonac. à *punct. 4. num. 6*. Paul. Laym. d. cap. 4. num. 3. ex quo patet eum inualidè baptizare, qui utitur hac forma: *Ego te baptizo in nomine Christi*, aut *trium personarum*, vel *sanctissimæ Trinitatis*, ut per Victor. de *Baptismo q. 16*. Henriq. in *sum. lib. 2. cap. 8. §. 1. & cap. 11. §. 1*. Suar. tom. 3. *disp. 21. sect. 3. concl. 1. & sect. 4. vers. in hac re*, Chamerot. de *Baptismo, cap. 3. dub. 7*. Bonac. d. *disp. 2. q. 2. puncto 4. n. 7*. Paul. Layman. d. c. 4. num. 3.

54 Sed obstat text. in c. à quodam Indæo, de *consecr. dist. 4*. dum definit si in nomine Christi aliquis baptizetur, non debere iterum baptizari: quod est dicere, baptismum in nomine Christi ministratum ratum esse, ac firmum; quæ resolutio est contra tertium corollarium, & Doctores ibidem citatos, qui ob id variè intelligunt d. cap. à quodam. In primis aliqui citati à Valent. tom. 4. *disput. 4. quest. 1. puncto 3*. explicant hoc modo, baptizatos à pagano sub nomine Trinitatis, vel Christi tantum, non esse rebaptizandos absolutè, sed sub conditione. Alij verò, ex quorum numero sunt Sot. in 4. *distinct. 3. quest. unica, art. 6. ad fin.* Henriq. d. lib. 2. cap. 10. §. 2. & 3. Suar. d. *disp. 21. sect. 1. n. 3*. Bonac. d. *punct. 4. sub vers. respondeo*, melius tenent textum in d. c. à quodam, dum habet baptizatos à pagano non rebaptizandos, si baptizati sint in nomine Trinitatis, esse intelligendum, expresso scilicet nomine Trinitatis Patris, Filij, & Spiritus sancti, aut tantum in nomine Christi, videlicet loco Filij expresso Christi nomine, si dicendo, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Christi, & Spiritus sancti*, & ita non sine probabilitate

habilitate videtur exponendus Nicolaus I. in d. cap. à quodam, sicut intelligitur S. Ambrosius, quem ipse pro se allegat; quia Doctoris dictum est intelligendum secundum doctrinas, & auctoritates, quas allegat: ad notata per Bart. in l. non solum, §. si liberationis verba, num. 7. ff. de liberat. legata, Alex. cons. 31. n. 9. vol. 4. vurd. conf. 177. num. 21. & decis. 126. sub num. 12. Sanctus autem Ambrosius nunquam dixit valere Baptismum in nomine Trinitatis non expressis personis, seu nominibus Trinitatis, aut tantum in nomine Christi, sed sapius in lib. de sanctis Sacram. dicit hanc esse formam, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.*

55 Verum quamvis hic ultimus explicandi modus sit probabilis, ut supra dixi, probabilior tamen mihi videtur alius, quem adducit Azor. inst. moral. p. 2. lib. 5. cap. 5. vers. quarto obicitur, dum ait Nicolaum in d. c. à quodam, respondisse ad questionem sibi propositam an baptizatus à Pagano, vel Iudæo verum Baptismi Sacramentum suscepisset, verè baptizatum fuisse si in nomine Christi baptizatus fuit Baptismo Christi; non igitur definiuit valere Baptismum nomine Christi datum, sed ratum esse Baptismum, siue à Pagano, siue à Iudæo collatum, dummodo is Paganus vel Iudæus, baptizauerit Baptismo Christi, & non Baptismo Ioannis, vel alicuius alterius; & ideo rationem reddit Nicolaus, quia Baptismus, inquit, non est illorum, qui baptizant, sed Christi, cuius auctoritate institutus est Baptismus, & cuius virtutem habet, & ideo dicit, sicut in Actibus Apostol. legitur, significans Baptismum valere virtute Christi datum, sicut valebat cum Apostoli baptizabant in nomine Christi; hoc est cum conferebant Baptismum Christi auctoritate institutum, & eius virtute vim habentem.

56 Quarto, colligitur non benè dixisseROPACINAM Prælatum aliàs doctissimum, & mei studiosissimum, de Sacram. disput. 2. quæst. 2. puncto 4. num. 4. dum resoluit non esse validum Sacramentum baptismi sub illa forma, *Ego te baptizo in nomine Patris, & in nomine Fi. j, & in nomine Spiritus sancti*; quia baptizans sub dicta forma non ideo allerit esse plura nomina, sicut qui diceret in nominibus, sed idem essentiale Dei nomen commune tribus ter repetit, quod rectè fieri potest absque pluralitate, sicut verè dicitur Pater Deus, Filius Deus, Spiritus sanctus Deus, sed Dij nuncupari non possunt; quare Baptismum sub dicta forma celebratum esse validum resoluunt Suar. tom. 2. disp. 21. sect. 3. Egid. de Coninck d. q. 66. art. 6. num. 58. Cabrera eadem quæst. 66. artic. 5. num. 12. quos refert, & sequitur Anton. Diana resol. moral. p. 2. tract. 3. miscel. resol. 15.

Quinto, colligitur Parochum, qui in forma baptismi reliquit particulam *in*, dicendo, *Ego te baptizo nomine Patris, Filij, & Spiritus sancti*, validè baptizare, ut benè resoluunt Henric. in sum. lib. 2. c. 8. §. 6. Bonac. d. puncto 4. num. 16.

Contra Cardin. Tolet. in instruct. Sacerd. lib. 2. cap. 19. num. 2. Barthol. ab Angelis in examine Confess. dialog. 2. §. 115. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 1. quæst. 6. num. 3. Valer. Reginald. in praxi fori penit. lib. 24. cap. 1. num. 30. existimantes si in forma baptismi omittatur particula *in*, Parochum non conficere Sacramentum, & consequenter peccare mortaliter.

Sexto, colligitur validè quoque baptizare si omittat particulam, & si, ut quidam dicunt, in forma, quæ caret coniunctione, significaretur, & inuocaretur tota Trinitas, quia remaneret verum Sacramentum; relicta enim illa particula, & remaneret adhuc integer sensus formæ; ita Card. Toler. d. loco, Comitol. d. q. 9. num. 5. Pitigian. in 4. sentent. p. 1. dist. 3. q. 2. art. 12. Egid. de Coninck. d. q. 66. art. 6. num. 61. Sed contra assentunt Viuald. in candelab. aureo tit. forma Baptismi n. 11. Conrad. in resp. casuum Conscientiæ tom. 2. quæst. 84. Barthol. ab Angel. & Valer. Reginald. citatis locis, existimantes particulam, & esse de essentia formæ.

Verum licet Parochus omittens supradictas particulas *in*, & *et*, faciat contra communem Ecclesiæ usum, tamen si omittantur sine scandalo, & contemptu, & sine falsitate significationis, non erit nisi peccatum veniale, ex adductis per Sot in 4. distict. 3. quæst. unica art. 5. §. quod si, Rube. de Sacram. in 4. sent. dist. 3. Vasquez. in 3. p. tom. 2. disp. 142. num. 30.

CAPVT XIX.

De Pœnitentiæ Sacramento præcipua quædam à Parocho notanda.

S V M M A R I V M.

- 1 Parochus habet iurisdictionem ordinariam in Pœnitentiæ foro circa omnes sue Parochiæ fideles, & censetur quoad hoc à lege approbatus.
- 2 Parochialis beneficij nomine veniunt superiora beneficia, qualia obtinent Parochi aliqui, Abbates, Archipresbyteri, Archidiaconi, & similes curam animarum, & iurisdictionem in hoc foro habentes.
- 3 Approbatus dumtaxat ad audiendas Confessiones censetur Parochus in ea ciuitate, vel oppido